

Vedlegg 1. Spørreskjema FØR undervisningen

Rasjonell antibiotikabruk, smittevern og resistensutvikling

Spørreskjema for bachelorstudenter i sykepleie - FØR undervisningen

Løpenummer: _____

Utdanningsinstitusjon: _____

ALDER:

☐ 20 – 23 år
☐ 24 – 28 år
☐ 29 år og oppover

Har du jobbet i helsevesenet før du begynte på bachelorutdanningen i sykepleie? JA NEI

Hvis ja, hvor mange års arbeidserfaring har du fra helsevesenet? _____ år

1. Vurdering av egen kunnskap

Vurder på en skala fra 1 til 7, der:

1 = Jeg har ingen kunnskap og 7 = Jeg har all nødvendig kunnskap

Hvordan vurderer du din egen kunnskap om...

- ...tiltak for å forebygge antibiotikaresistens
1 2 3 4 5 6 7
- ...hva sykepleieren bør overvåke når pasienten får antibiotika
1 2 3 4 5 6 7
- ...hvordan sykepleier kan påvirke bruken av antibiotika
1 2 3 4 5 6 7
- ...hvordan sykepleier kan påvirke hvilken type antibiotika som forskrives
1 2 3 4 5 6 7
- ...hvordan sykepleier kan forebygge infeksjoner
1 2 3 4 5 6 7
- ...hva sykepleieren bør passe på ved prøvetaking
1 2 3 4 5 6 7
- ...forskjellen på bredspektret og smalspektret antibiotika
1 2 3 4 5 6 7
- ...sykepleiers rolle når det gjelder smittevern
1 2 3 4 5 6 7

2. Antibiotikaresistens nasjonalt og globalt

Kryss av for **ETT** eller **FLERE** korrekte alternative svar for hvert spørsmål

Hva er riktig i forbindelse med resistens?

- Personer blir resistente mot bakterier
- Bakteriene endrer seg og blir resistente
- Bredspektret antibiotika reduserer resistensutviklingen
- Antibiotikaresistens er et globalt problem
- Vet ikke

Hvilken antibiotikagruppe brukes det mest av i Norge?

- Tetracykliner
- Makrolider
- Fluorokinoloner
- Penicilliner
- Vet ikke

Hvor brukes det mest antibiotika i Norge?

- I primærhelsetjenesten
- Innen landbruket
- Innen fiskeoppdrett
- I spesialisthelsetjenesten
- Vet ikke

Hvor er det anbefalt å slå opp for å få råd om riktig antibiotikabehandling?

- Norsk Elektronisk Legehåndbok, NEL
- Nasjonale retningslinjer
- Felleskatalogen
- BMJ "Best practice"
- Vet ikke

Hvor i Norge brukes det mest antibiotika?

- Vestfold
- Troms
- Sogn og Fjordane
- Østfold
- Vet ikke

I hvilken del av Europa brukes det mest antibiotika?

- Nord-Europa
- Sør-Europa
- Vet ikke

Hva er riktig om antibiotika, allergier og bivirkninger?

- Enhver bivirkning er grunnlag for å bytte antibiotika
- Diagnosen penicillinallergi er feil hos 90% av pasientene
- 80% med penicillinallergi mister sin allergi etter 10 år
- Allergiske reaksjoner og bivirkninger er det samme
- Vet ikke

Den nasjonal handlingsplanens mål er å redusere antibiotikabruken innen 2020 med

- 10%
- 30%
- 50%
- Vet ikke

Et «One Health»-perspektiv er viktig i kampen mot antibiotikaresistens. Hva betyr det?

- At mennesker må sees i et helhetsperspektiv
- At mikrober spres mellom dyr, miljø og mennesker
- At mikrober spres mellom dyr og mennesker
- Vet ikke

Hvordan blir bakterier resistente?

- Ved endring i arvestoffene/mutasjon
- De kan hente resistensgener fra andre bakterier i miljøet
- Noen bakterier er naturlig resistente
- Vet ikke

Vaksiner kan redusere antibiotikabruken

- Sant
- Usant

I Norge bruker vi lite fenoxymetylpenicillin

- Sant
- Usant

Globalt anslår man at flere dør av antibiotikaresistens enn av manglende tilgang til antibiotika

- Sant
- Usant

Antibiotika virker mot virus

- Sant
- Usant

3. Antibiotikabruk i primærhelsetjenesten

Kryss av for ETT eller FLERE korrekte alternative svar for hvert spørsmål

Hva er asymptomatisk bakteriuri (ABU)?

- En tilstand som finnes bare hos eldre
- En mild urinveisinfeksjon
- Bakterier i urinen uten symptomer på urinveisinfeksjon
- Vet ikke

Skal ABU hos eldre på sykehjem behandles med antibiotika?

- Hvis urinstiks er positiv
- Ja
- Nei
- Vet ikke

Bør man alltid ta en urinstiksprøve hvis eldre på sykehjem blir forvirret og urolig?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Kan urinstiks skille mellom urinveisinfeksjon og asymptomatisk bakteriuri?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Hvor stor andel av antibiotikareseptene i primærhelsetjenesten forskrives til luftveisinfeksjoner?

- 35%
- 45%
- 60%
- Vet ikke

Hvor stor andel av all antibiotika til mennesker i Norge forskrives i primærhelsetjenesten?

- 80-90%
- 60-70%
- 50-60%
- Vet ikke

Hvorfor er det viktig å optimalisere antibiotikabehandlingen?

- For å gi en bedre effekt av antibiotikaen
- Minsker risikoen for resistensutvikling
- Minske risikoen for bivirkninger
- Vet ikke

*Hvilke påstander om antibiotikabruk hos eldre stemmer?

- Eldre har større sjanse for å ha resistente bakterier
- Ikke noen forskjell sammenlignet med andre aldersgrupper
- Eldre kan få mer bivirkninger
- Vet ikke

Antibiotika er som regel nødvendig ved halsbetennelse/tonsillitt

- Sant
- Usant

Antibiotika har god effekt ved bronkitt

- Sant
- Usant

Ved tonsillitt reduserer antibiotika sykdomsvarighet med ett døgn

- Sant
- Usant

Ved bihulebetennelse blir 80 % friske i løpet av to uker uten antibiotikabehandling

- Sant
- Usant

Man bør ha symptomer fra urinveiene for at det skal være en urinveisinfeksjon

- Sant
- Usant

Ved ørebetennelse har barn under 2 år noe mer effekt av antibiotika enn eldre barn

- Sant
- Usant

Gulgrønt oppspytt tyder på en bakteriell infeksjon

- Sant
- Usant

Antibiotika forkorter sykdomsforløpet ved ørebetennelse hos barn

- Sant
- Usant

4. Smittevern og resistens

Kryss av for **ETT** eller **FLERE** korrekte alternative svar for hvert spørsmål

MRSA er en mikroorganisme som i hovedsak spres via luften

- Sant
- Usant

Bærerskap med ESBL produserende bakterier behandles vanligvis med antibiotika

- Sant
- Usant

Hva er en helsetjenesteassosiert infeksjon (HAI)?

- Infeksjon man får på reise eller i hjemmet
- Infeksjon man får fordi man har dårlig helse
- Infeksjon man får på helseinstitusjon
- Vet ikke

Det er rundt 700.000 infeksjoner med resistente mikrober i Europa per år – hvor mange av disse er helsetjenesteassosierte?

- 55%
- 65%
- 75%
- Vet ikke

***Hvor mye av antibiotikabruken på sykehus i Norge går til å behandle helsetjenesteassosierte infeksjoner?**

- Ca 10-15%
- Ca 20-25%
- Ca 30-35%
- Vet ikke

Hva er det mest kostnadseffektive tiltaket vi har i kampen mot antibiotikaresistens?

- Bruk av hånddesinfeksjon
- Vask av pasientsenger
- Håndvask
- Vet ikke

**Vurder på en skala fra 1 til 7, der:

1 = I svært liten grad og 7 = I svært høy grad

I hvilken grad tenker du at du som sykepleier kan påvirke bruken av antibiotika i primær- og spesialisthelsetjenesten

1 2 3 4 5 6 7

Takk for at du tok deg tid til å svare!

* Disse to kunnskapsspørsmålene ble utelatt i analysene, da korrekt svar og evidensen om disse kunne diskuteres. Disse ble ikke medregnet i mulig maksskår

** Dette spørsmålet ble kun benyttet ved de to siste undervisningsstedene (Utdanningsinstitusjon tre og fire)

